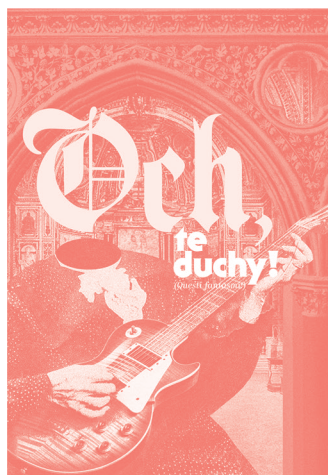

gazeta teatralna

TEATR ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

3

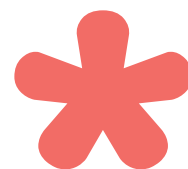

KIELECKI

MIĘDZYNARODOWY

FESTIWAL TEATRALNY

3rd Kielce International
Theatre Festival

TEATR NA CIĘŻKIE CZASY

Świat, a zatem i teatr, stanął przed wielką niewiadomą. Nie pytam, czy przetrwa. Przetrwał znacznie więcej i tym razem musi sobie poradzić.

KRÓTKA ROZMOWA ZE ŚMIERCIĄ | Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie
(fot. Dawid Stube)

Zastanawiamy się nad przyszłością, nad swoimi losami, ale i nad tym, jak teatr ma reagować na strach, na chorobę, na śmierć. Niby tematyka towarzysząca mu od zarania, ale przecież w nowej odsłonie.

W 1993 roku bośniackiego reżysera Harisa Pašovića, dyrektora festiwalu teatralnego i filmowego w Sarajewie zapytano, dlaczego robi festiwal w czasie wojny. Pašović odpowiedział: „A dlaczego robią wojnę podczas festiwalu?”. Wraca do mnie to zdanie przed tegoroczną edycją naszego Festiwalu. Nam dziś też nie chodzi o rozrywkę, o wyjście z domu wieczorem do teatru. I choć paradoksalnie kontakt może okazać się zgubny, musimy być razem. Grać czy nie grać – to już nie kwestia tęsknoty za sceną czy publicznością. Dziś to pytanie o przetrwanie, o solidarność w tych nieprzewidywalnych okolicznościach.

Niepewność to również temat naszego Festiwalu. Poborowi w przedstawieniu „Cezary idzie na wojnę” obnażają nie tylko mīt wojny jako męskiego spełnienia, ale także bezsens składania w niej życia w ofierze. Tytułowy Przybysz z Akademii Teatralnej w Warszawie wyrusza sam w nieznane, do nowego świata, do miejsca, w którym nie rozumie się ludzi ani szyldów. Głodny, bez środków do życia. Podobnie po świecie błąka się ze swoimi skrzypcami, kontemplując nieudane życie, bohaterka „Dziewczyny ze strunami”. Willy Loman ze „Śmierci komiwojżera” Arthura Millera przegrał przeszłość, nie osiągnął niczego, a jego marzenia o dostatku i o karierze synów dawno leży w gruzach. Strach, co będzie dalej, doprowadza do rodzinnych kłótni. Czy Willy zdąży to jeszcze naprawić? Rodziny niedoszłych nowożeńców ze „Wstydu” Marka Modzelewskiego szukają przyczyn społecznej kompromitacji. Podzieleni Polacy stają do walki o swoją reputację. Poszukiwanie prawdy jak zwykle nie będzie łatwe. Podzieleni są również bohaterowie „Naszej klasy” Tadeusza Słobodzianka – kiedyś uczniowie tej samej klasy. Wydarzenia historyczne, nawet widziane z odległej perspektywy, sprawiają, że ze zgranej paczki przyjaciół z małej wioski na Podlasiu stają się obcymi sobie ludźmi. Tyle że w tym spektaklu nie chodzi o jedną czy dwie rodziny - to nasze narodowe brzemie.

W brawurowym przedstawieniu „Iliada”, które pokazywaliśmy podczas ubiegłorocznej edycji Festiwalu, przypomniano o nieuchronności śmierci. Pamiętają Państwo, jak Priam wypyttywał widzów o ich imiona, a potem musieliśmy nucić: „Marek is going to die...”? W korowód śmierci - i to dosłownie - wciągnął nas także bohaterowie „Krótkiej rozmowy ze Śmiercią” według „Rozmowy mistrza Polikarpa ze śmiercią” Mikołaja z Mierzyńca oraz „Krótkiej rozprawy między trzema osobami, Panem, Wójtem a Plebanem” Mikołaja Reja. Przed światem i prawdą ucieka (tu siłę się na uśmiech) bodaj najsukuteczniej Pasquale, bohater kieleckiego spektaklu „Och, te duchy!”. Bo może to nie podobne doświadczenia wspomnianych bohaterów, ale całkowita ucieczka w inny wymiar jest najlepszym wyjściem, kiedy nie wie się nic? A przynajmniej jeszcze bardziej niż zwykle.

Marcin Zawada,
dyrektor 3. Kieleckiego Międzynarodowego
Festiwalu Teatralnego

fot. Bartek Warzecha

MARCIN
ZAWADA

Ukończył teatrologię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W latach 2017-2020 był zastępcą dyrektora Teatru Syrena w Warszawie. W latach 2009-2015 prowadził Międzynarodowy Festiwal Teatralny Demoludy w Olsztynie. W sezonie 2011-2012 był członkiem komisji artystycznej Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, a w 2015 roku jurorem w programie Teatr Polska. W 2016 roku był selekcjonerem Festiwalu Kontakt w Toruniu. Od 2013 roku prowadzi autorski program „Ten cały musical” w Programie Drugim Polskiego Radia. Od 2017 roku wykłada historię teatru muzycznego i historię muzyki rozrywkowej na Akademii Muzycznej w Łodzi.

CEZARY IDZIE NA WOJNĘ

KOMUNA WARSZAWA

reżyseria: Cezary Tomaszewski / realizatorzy: Bracia (Agnieszka Klepacka, Maciej Choraży), Antoni Grałek, Justyna Wąsik, Klaudia Hartung-Wójciak / obsada: Michał Dembiński, Weronika Krówka, Oskar Malinowski, Bartosz Ostrowski, Łukasz Stawarczyk

Biografia reżysera rozpisana na czterech aktorów i pianistkę staje się pretekstem do przededefiniowania pojęć zastanych i wytworzenia własnego queerowego systemu fantazmatycznego. Spektakl, w którym legendarna choreografia Niżyńskiego do „Popołudnia fauna” Debussy’ego spotyka się z pieśnią Moniuszki w męskiej przebieralni, ćwiczenia aerobowe z wojenną symfonią Szostakowicza, a wspomnienie decyzji komisji poborowej sprzed lat staje się impulsem do uruchomienia campowej rewii. Przedstawienie zaliczane do najważniejszych teatralnych wydarzeń 2017 roku, nagrodzone na festiwalu Boska Komedia przez międzynarodowe jury w kategorii Zespół.

Spektakl jest częścią cyklu „Przed wojną/Wojna/Po wojnie” Komuny Warszawa, opisującego permanentny stan, w jakim znajduje się świat. Wojny mogą być zbrojne i psychologiczne, zamorskie i domowe, międzynarodowe i rodzinne. Impulsem, który skłonił twórców do zajęcia się tą tematyką, był ciąg ponurych wydarzeń z ostatnich lat: wojna na Ukrainie i Bliższym Wschodzie – Brexit – wygrana Trumpa. Coraz częściej pojawia się myśl, że wojna w Europie może przestać być historią.

KIEDY? → 8 listopada 2020

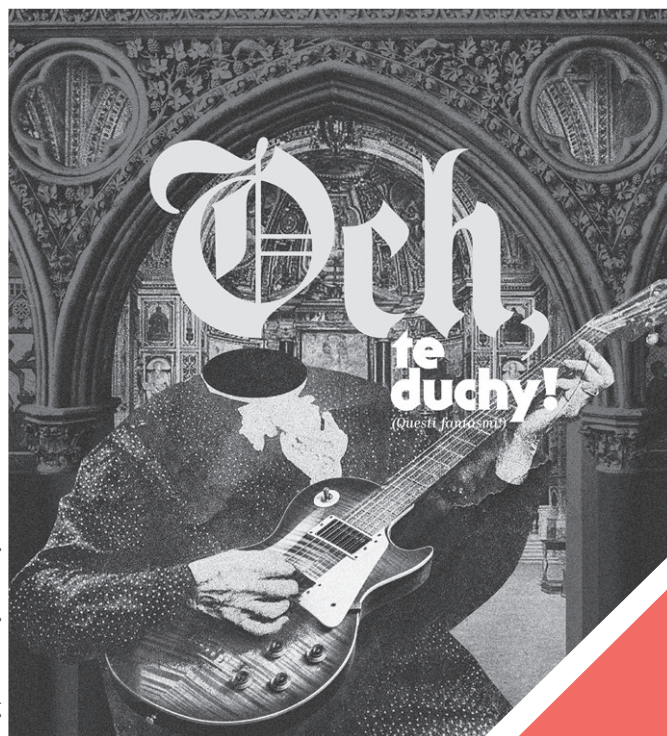
O KTÓREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 50 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

Fot. Pat. Mic

proj. plakatu Ratytk Hardziej

OCH, TE DUCHY!

TEATR IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

Eduardo De Filippo / tłumaczenie: Anna Osmólska-Mętrak / reżyseria: Dan Jemmett / scenografia: Dick Bird / kostiumy: Sylvie Martin-Hyszka / reżyseria światła: Damian Pawella / inspicjent-sufler: Klaudia Sobura / obsada: Dagna Dywicka, Ewelina Gronowska, Beata Pszeniczna, Beata Wojciechowska, Bartłomiej Cabaj, Janusz Głogowski, Jacek Mąka, Andrzej Plata, Dawid Żłobiński oraz Judyta Pająk / Bogna Żłobińska, Franciszek Foksa / Oskar Zatorski

Czy dom, który wynajął Pasquale Lojacono jest nawiedzony? Mówią, że zamurowano w nim żywcem dwoje kochanków. A może mężczyzna woli wierzyć w duchy, zamiast przyjąć do wiadomości fakt, że jego żona Maria go zdradza? Wypiera i desperacko ucieka od bolesnej prawdy w fantazję? Ława komedia miesza się tu z horrorem klasy B, a potajemne romanse – z paranormalnymi zjawiskami.

Dan Jemmett, pierwszy brytyjski reżyser na stałe współpracujący z legendarnym paryskim Comédie-Francaise, po „Wielkiej magii” włoskiego dramatopisarza Eduardo De Filippo, bierze się za „Och, te duchy!”. Sztuka w zabawny sposób eksploruje naszą percepcję rzeczywistości i zdolność (albo właśnie niezdolność) do akceptowania rzeczy takimi, jakie są naprawdę.

Dla De Filippo teatr miał ścisły związek z tym, co nadprzyrodzone. Transformował rzeczywistość w coś fantastycznego, napędzającego marzenia. Był miejscem iluzji, przestrzenią do pojawiania się postaci, które ożywają i umierają na scenie każdego wieczoru. Może więc to sam teatr jest nawiedzony?

KIEDY? → 7 listopada 2020

O KTÓREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 120 min.

JĘZYK → polski

KRÓTKA ROZMOWA ZE ŚMIERCIA

TEATR IM. ALEKSANDRA FREDRY W GNIEZNE

na podstawie „Rozmowy mistrza Polikarpa ze Śmiercią” Mikołaja z Mierzyńca i „Krótkiej rozprawy między trzema osobami: Panem, Wójtem a Plebanem” Mikołaja Reja / opracowanie i współpraca dramaturgiczna: Jarosław Murawski / reżyseria: Marcin Liber / scenografia: Mirek Kaczmarek / kostiumy: Grupa MIXER / muzyka: Nagrobki / choreografia: Hashimoto-wiksa (Paulina Jaksim, Katarzyna Kulmińska - artystki tancerki Polskiego Teatru Tańca) / reżyseria dźwięku: Maciej Szymborski / obsada: Kamila Banasiak, Zuzanna Czerniejewska, Martyna Rozwadowska, Joanna Żurawska, Paweł Dobek, Wojciech Kalinowski, Roland Nowak, Wojciech Siedlecki

Jest jednym z niewielu doświadczeń wspólnych wszystkim ludziom: śmierć. Od wieków próbowano ją obłąkować, oswoić, ale także oszukać czy przechytrzyć. Środkiem do tego może być rozmowa, również ta prowadzona przy pomocy dzieł sztuki. Marcin Liber w swoim spektaklu przywołuje dwa klasyczne utwory literatury staropolskiej zadając pytanie, jaki może być współczesny sposób funkcjonowania ich obu, szczególnie w takim miejscu, jakim jest Gniezno – pierwsza stolica polskich królów, a także władców kościelnych. Miasto, gdzie za słynnymi drzwiami spoczywa święty Wojciech. Jak dziś patrzymy na średnio-wieczny dance macabre? Czy budzi on grozę, a może jednak śmiech może być też reakcją na horror? Czy ironia, która zagrości na scenie za sprawą muzyki zespołu Nagrobki, jest w stanie pomóc przezwyciężyć strach przed tym, co nieuniknione?

KIEDY? → 11 listopada 2020

O KTOREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 75 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

NASZA KLASA

TEATR DRAMATYCZNY M.ST. WARSZAWY

reżyseria: Ondrej Spišák / II reżyser: Aldona Figura / scenografia: František Lipták / kostiumy: Jan Kozikowski / oprawa muzyczna: Bartłomiej Woźniak / choreografia: Anna Iberszer / kierownik produkcji: Magdalena Romańska / obsada: Magdalena Czerwińska / Monika Fronczek (gościnnie), Izabela Dąbrowska (gościnnie) / Agnieszka Roszkowska, Anna Gryskówna (gościnnie) / Agata Góral, Robert T. Majewski, Łukasz Wójcik, Mariusz Dręzek, Karol Wróblewski, Marcin Sztabiński, Leszek Lichota (gościnnie) / Sebastian Skoczko / Przemysław Sadowski (gościnnie), Waldemar Barwiński

Niezwykła historia uczniów z jednej klasy. Razem uczą się, bawią, chuliganiją, wchodzą w dorosłość. Marzą, żeby zostać lotnikami, lekarzem, gwiazdą filmową. Czytają „Trylogię” Sienkiewicza. Chodzą na filmy z Chaplinem. Słuchają jazzu. Dlaczego chłopak, który wyciął serce z papieru i napisał miłosny wiersz, kilka lat później związał koleżance ręce sznurkiem i zagroził, że zastrzeli, jeśli będzie próbowała uciekać? Co się wydarzyło, że narodowość, religia i ideologia okazały się ważniejsze niż przyjaźń? Kiedy w koledze ze szkolnej ławki zobaczono Obcego? Co się stało z tamtą klasą?

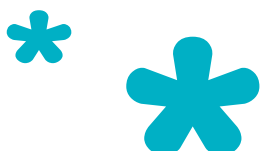
Opowieść o dwudziestowiecznej Polsce inspirowana prawdziwymi zdarzeniami. „Nasza klasa” Tadeusza Słobodzianka to pierwszy polski dramat uhonorowany Literacką Nagrodą „Nike”.

KIEDY? → 9 listopada 2020

O KTOREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 290 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

THE LITTLE WIRE GIRL

**SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA
LJUBLJANA ZE SŁOWENII**

Marjan Nečak, Maja Hrgović / reżyseria: Marjan Nečak / teksty piosenek: Ana Buntjeska / tłumaczenie: Darja Dominkuš / kompozytor i scenograf: Marjan Nečak / dramaturg: Darja Dominkuš / kostiumografka: Nataša Filipovič / konsultacja językowa: Tatjana Stanič / wideo: Marin Lukanović / choreografia: Žigan Krajncan / obsada: Barbara Cerar, Uroš Fürst, Branko Šturbej (głos w nagraniu)

Opera dramatyczna na dwoje aktorów opowiadająca koleje losu skrzypaczki, która podróżuje pociągami przez stary kontynent. Poznajemy jej życiorys: od dziewczynki, która uczyła się grać na instrumencie marząc o wielkiej karierze, podczas gdy ojciec trwonił pieniądze przeznaczone na jej edukację, aż do staruszki, która wciąż szuka swojego miejsca pod europejskim niebem. Życie upłynęło jej jako artystce ulicznej. Odniesienie do bajki Andersena pt. „Dziewczynka z zapawkami” pojawia się w kilku warstwach znaczeniowych – ciężka sytuacja ekonomiczna, skomplikowana relacja z ojcem, poszukiwanie domu w Europie – przestrzeni wykluczenia otoczonej drutem kolczastym i murami. Historia przypomina o trudnej pozycji utalentowanych jednostek, które potrzebują schronienia, by rozwinąć swoje możliwości. Ten intymny dramat, osadzony na tle wydarzeń społecznych we współczesnej Europie, rozgrywa się na pograniczu świata realnego i świata snu, wśród nieprzyjemnych sytuacji na przejściach i stacjach granicznych, wspomnień i wizji łączących różne czasy i języki, muzykę i poezję, gorycz i piękno życia.

KIEDY? → 13 listopada 2020

O KTÓREJ? → 20.00

CZAS TRWANIA → 70 min., bez przerwy

JĘZYK → słoweński, polskie napisy

Fot. Peter Urban / SNG Drama Ljubljana

Fot. Andrzej Wiencel

PRZYBYSZ

**AKADEMIA TEATRALNA IM. ALEKSANDRA
ZELWEROWICZA W WARSZAWIE**

scenariusz i reżyseria: Wojciech Kościelniak / muzyka: Mariusz Obijalski / choreografia: Ewelina Adamska-Porczyk / scenografia i kostiumy: Bożena Ślaga / reżyseria światła: Tadeusz Trylski / przygotowanie wokalne: Anna Serafińska / kierownik muzyczny: Jacek Kita / obsada: Patrycja Grzywińska, Natalia Kujawa, Małgorzata Majerska, Dominik Bobryk, Filip Karaś, Michał Juraszek, Jakub Szyperski

„Przybysz” to poemat muzyczny na motywach albumu Shauna Tana „The Arrival”. Rozstanie, tęsknota, samotność, wyobcowanie – to uczucia towarzyszące każdemu, kto opuszcza swój kraj, rodzinę i decyduje się na podróż w nieznane – w pogoni za lepszym życiem. Książka zawiera niezwykle sugestywne, pełne magii obrazy, które – bez pomocy słów – nie tyle ilustrują fabułę opowiadania, lecz ją interpretują; nadają zwyczajnym miejscom, przedmiotom, zwierzętom, a nawet zdarzeniom czy zjawiskom społecznym nieoczekiwany, głębszy kontekst. Spektakl opowiada o drodze tytułowego Przybysza do Nowego Świata. Towarzyszą mu statki, chmury, walizki, magiczne istoty oraz inni podróżni szukający lepszego jutra. Nowy Świat okazuje się niezrozumiały, tajemniczy, dziwny i abstrakcyjny, pełen ludzkich historii takich jak „przybyszowa”. Opowieść o bezgranicznej miłości, tęsknocie, strachu, a także zachwycie nad wolnością i innością.

KIEDY? → 12 listopada 2020

O KTÓREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 120 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

ŚMIERĆ KOMIWOJAZERA

TEATR WYBRZEŻE W GDAŃSKU

Arthur Miller / przekład: Anna Bańkowska / reżyseria: Radek Stępień / dramaturgia: Konrad Hetel / scenografia i kostiumy: Eliza Gałka / muzyka: Michał Górczyński / reżyseria światła i video: Natan Berkowicz / ruch sceniczny: Wioleta Fiuk / asystent reżysera: Piotr Chys / inspicjent, sufler: Agnieszka Szczepaniak / obsada: Mirosław Baka, Anna Kociarz, Piotr Biedroń, Piotr Chys, Jarosław Tyrański, Cezary Rybiński, Marcin Miodek, Justyna Bartoszewicz

Choć od momentu powstania „Śmierci komiwojażera” minęło ponad 70 lat, ten najsłynniejszy z dramatów Arthura Millera i kamień milowy amerykańskiej dramaturgii do dziś stanowi niezwykle trafną krytykę kapitalizmu i bezlitosne studium zjawiska mitomanii. Lomanowie żyją w pułapce mitu – mitu stworzonego przez głowę rodziny, Willy’ego, szeregowego sprzedawcę, który w świecie oferującym pozornie wspaniałe możliwości padł ofiarą propagandy sukcesu. Nie potrafi przyznać przed najbliższymi, że mu się nie udało, że nic nie osiągnął, że sobie i innym wszystko popsuł. Ze strachu i upokorzenia wymyśla swoje życie od nowa, tworzy opowieść, w której zwycięstwo wciąż jest jeszcze możliwe. Nieumiejętność skonfrontowania się z własną porażką popycha go do kolejnych konfabulacji, a porządki rzeczywistości i zmyślenia mieszają się ze sobą, by doprowadzić do tragicznego finału. Oto przed czym przestrzega nas Arthur Miller: zostaniemy rozliczeni z naszych marzeń.

KIEDY? → 15 listopada 2020

O KTÓREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 130 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

Fot. Dominik Werner

Fot. Magda Hueckel

WSTYD

TEATR WSPÓŁCZESNY W WARSZAWIE

Marek Modzelewski / reżyseria: Wojciech Malajkat / scenografia i kostiumy: Wojciech Stefaniak / muzyka: „Hej wesele” Love System / konsultacja ruchu scenicznego: Bartosz Sieniawski, Krzysztof Sieniawski, Janusz Sieniawski / obsada: Iza Kuna, Jacek Braciak, Agnieszka Suchora, Mariusz Jakus

Spektakl przeznaczony dla widzów od 16. roku życia.

Słownik wyrazów bliskoznacznych wymienia aż 162 synonimy słowa „wstyd”, m.in.: skandal, zgryzota, dyshonor, upokorzenie, kompromitacja, szok, hańba, żenada. Z nimi wszystkimi mierzą się bohaterowie najnowszej sztuki Marka Modzelewskiego pt. „Wstyd”. Ale nie tylko oni. Spotka się z nimi i zmierzy się także widz i – być może – rozpozna się jak w zwierciadle. Bo sztuka dzieje się tu i teraz, a jej bohaterowie żyją wśród nas. Może łatwo się z nich śmiać i surowo osądzać. Ale przecież warto pamiętać: „Kto z was jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci kamieniem”.

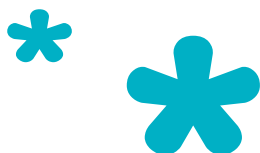
Krytycy w recenzjach spektaklu zwracają uwagę na koncertową grę kwartetu aktorów: Izy Kuny, Agnieszki Suchory, Jaceka Braciaka i Mariusza Jakusa, wcielających się w dwie pary małżeńskie, których dzieci miały stanąć na ślubnym kobiercu.

KIEDY? → 14 listopada 2020

O KTÓREJ? → 19.00

CZAS TRWANIA → 80 min., bez przerwy

JĘZYK → polski

UMEBLOWANIE ŚWIATA NA NOWO

Sytuacja, w jakiej pogrążona jest dzisiaj cała kula ziemską, jest absolutnie niezwykła, zaskakująca, ale i napawająca wszystkich nas poczuciem niepewności. Pandemia jest okresem dużych zmian - większość z nas zmieniła charakter swych aktywności, musiała coś odroczyć, coś przełożyć.

Znajome rutyny związane z chodzeniem do pracy, szkoły czy rekreacją weekendową musiały ustąpić miejsca nowym – tym związanym z trzymaniem bezpiecznego dystansu, noszeniem maseczek, dezynfekowaniem powierzchni. Kiedy podczas lata myśleliśmy, że najgorsze już za nami, na horyzoncie pojawiło się jesienne uderzenie kolejnych niepewności. Nie wiemy kiedy i czy tamta normalność powróci, kiedy ponownie zostaną otwarte restauracje, szkoły, kiedy będziemy mogli swobodnie przytulić swoich krewnych lub spotkać się w grupie przyjaciół na wspólnym biesiadowaniu.

Przyzwyczajanie się do tych zmian wymaga sporo wysiłku i umiejętności radzenia sobie w kryzysie. Dlatego, zdaniem wielu psychologów, osobista zdolność adaptacji może być naszym największym atutem, cechą niezbędną, by przetrwać te dziwne czasy.

Zdolność adaptacji, a mówiąc bardziej psychologicznie: rezyliencję zdefiniować można jako umiejętność bycia kreatywnym i elastycznym w obliczu nowych, nie zawsze sprzyjających nam okoliczności. Nie każdy z nas ma to szczęście być wewnątrznie zaopatrzoną w ową zdolność. Tak naprawdę większość ludzi w sytuacji niespodziewanej zmiany rzeczywistości zaczyna reagować nerwowo, z napięciem. Jedni dostają wręcz panicznego lęku, inni zamykają się w sobie, są też i tacy, którzy buntują się w obliczu zmian i stają okoniem mówiąc ze złością: o nie, tak się nie będziemy bawić!

Rezyliencja generalnie stanowi ważną umiejętność, zwłaszcza gdy nasze życie przepełniają częste zwroty akcji, zmiany, wymóg ciągłego dostosowywania się do stale aktualizującej się rzeczywistości. Osoby, które posiadają wysokie zdolności adaptacyjne, zawodowo lepiej radzą sobie we współczesnym świecie wymagającym stałej nauki, otwartości na nowe wyzwania i gotowości do wprowadzania w swoje życie zmian. Pocieszające, że nawet jeśli nie urodziliśmy się rezyliencjnymi, to cechę tę mogliśmy, a czasem wręcz musieliśmy wytrenować w przeszłości (i tym z nas jest dzisiaj łatwiej poradzić sobie z pandemią) i z pewnością trenujemy ją aktualnie usiłując poradzić sobie ze światowym kryzysem.

„Tyle o sobie wiemy ile nas sprawdzono” tłumaczyła nam Wisława Szymborska w swoim wierszu „Minuta ciszy po Ludwice Wawrzyńskiej”. Jakże często spoglądając dziś przez okno możemy zamyślić się nad rewolucją, jaką w naszym życiu spowodował niewidzialny gołym okiem koronawirus. Gdyby ktoś rok temu o tej porze pokazał nam jak za chwilę będzie wyglądała rzeczywistość, nikt by nie uwierzył, że w takich warunkach da się przetrwać, a nawet być szczęśliwym. Gros osób prawdopodobnie zawołałoby, że nie, oni by sobie pewnie nie dali rady w takim zamknięciu.

Jak szybko człowiek może nauczyć się nowej sytuacji, co mu w tym pomaga, a co utrudnia adaptację?

A jednak, większość populacji na swój sposób zaadaptowała się do rzeczywistości, co pewnie dla części może być zaskakujące. Jak szybko człowiek może nauczyć się nowej sytuacji, co mu w tym pomaga, a co utrudnia adaptację? O to czasami pytają mnie dziennikarze różnych mediów, gdy rozmawiamy o lockdownie. Trudno mi było początkowo na to odpowiedzieć, ale dziś zauważam, że najlepiej do pandemii przystosowują się introwertycy, którzy miejscami odczuwają wręcz ulgę, że wreszcie mogą bez poczucia winy zaszywać się w swojej samotni. Ludzie introwertyczni, którzy dobrze się czują we własnym towarzystwie i potrafią organizować sobie czas w pojedynkę dawniej przeważnie czuli się z tego powodu dziwakami, odludkami. Dzisiaj zaś oddychają z ulgą, że nikt ich nie ocenia i nie oczekuje odeń towarzyskości. Mogą realizować siebie w spokoju, być sobą. Dłużej są w stanie wytrzymać rozłąkę, niewidzenie się z przyjaciółmi. Ale nawet dla nich przedłużający się okres izolacji i niemożność korzystania z życia w pełni bywa wyzwaniem. Nawet oni tęsknią za normalnością i możliwością identyfikowania się z innymi podobnymi sobie, co zawsze było pewną otuchą. Samotność zaś i niemożność

WSTYD | Teatr Współczesny w Warszawie (fot. Magda Hueckel)

**Bez obcowania z kulturą
człowiek czuje się jałowym
trybikiem, jego życie
wypełniają obowiązki,
a on sam nierzadko popada
w depresję.**

wymiany doświadczeń twarzą w twarz przez miesiące, jest trudnym doświadczeniem. Choć nie tak dotkliwym i bolesnym jak dla ekstrawertyków. Ci najtrudniej adaptują się do pandemicznych warunków, z trudem wyobrażając sobie funkcjonowanie bez towarzystwa innych wokół siebie. Oni, zamknięci w czterech ścianach, przeżywają nierzadko wewnętrzny dramat nie tylko związany z epidemią koronawirusa, ale i epidemią samotności, o której coraz dobitniej się mówi. I jedni, i drudzy pytają: jak tutaj zachować stabilność, harmonię wewnętrzną i nie dać się uwieść mrocznym myślom o przyszłości? Pytają wprost: jak nie zwariować w tej zwariowanej rzeczywistości, w jakiej przyszło nam żyć?

Liczne badania wskazują, że aby zachować zdrowie psychiczne potrzebujemy holistycznego zadbania o swoje potrzeby. Z terapeutycznej perspektywy owo holistyczne zadbanie sprowadza się do trzech ścieżek radzenia sobie z dyskomfortem podczas pandemii.

Pierwsza ścieżka polega na zadbaniu o dobrostan ciała - pra-

widłowe wysypianie się, regularne jedzenie oraz zatroszczenie o swoją kondycję fizyczną. Troska o ciało, zwrócenie uwagi na jego komfort jest kluczowe, by czuć się dobrze psychicznie. Gimnastyka posiada ogromne walory psychologiczne, nie tylko związane z wyrzutami hormonów szczęścia, ale też pozwalające nam poczuć sprawczość nad swoim ciałem. Podobnie zdrowe jedzenie i wysypianie się, oraz oczywiście unikanie używek. To jest coś, co robimy dla ciała, by dbać o ducha.

Druga ścieżka wiąże się z uważnością na swoją psychę, wsłuchiwanie się w siebie i budowanie uważnej, przyjacielskiej, ciepłej narracji wewnętrznej. Bycie wobec siebie współczującym, życzliwym, zaspokajanie swoich potrzeb emocjonalnych. Wsłuchiwanie się w siebie i zapewnienie swojej psychice komfortu, rozluźnienia, na przykład poprzez kontakt ze sztuką. Od lat wiadomo, że obcowanie z nią wpływa kojąco, łagodzi i daje nadzieję. Bez obcowania z kulturą człowiek czuje się jałowym trybikiem, jego życie wypełniają obowiązki, a on sam nierzadko popada w depresję. Możliwość bliskości z nią zaś chroni przed marazmem, bezradnością. Teatr to nie tylko rozrywka i możliwość oderwania się od szarej, pandemicznej rzeczywistości, ale także przestrzeń do tego, by lepiej zrozumieć siebie, swoje problemy, by nauczyć się czegoś o sobie samym. Ten psychologiczny walor teatru jest nieocenioną pomocą w utrzymaniu poczucia sensu nawet w tak ciężkich czasach, gdy cały świat pogrążony jest w chorobie. Trudno zastąpić go kinem czy książką. Można próbować, ale teatr jest czymś więcej niż oglądaniem, jest współuczestniczeniem, które daje nam możliwość odbierania emocji innych ludzi (tych obok i tych na scenie), a dodatkowo pozwala zetknąć się z własnymi wrażeniami, nierzadko nawet u tych z nas, którzy mają ze swoim czuciem raczej ograniczony kontakt. Nawet najlepiej wyreżyserowany film nie ma takiej mocy jaką ma

teatr, który tworzą żywi aktorzy z całym arsenalem własnej emocjonalności, jaki wybrzmiewa na scenie. To sprawia, że widz może się w aktorze przejrzeć jak w zwierciadle i dostrzec to, czego w sobie widzieć nie potrafił, czego w sobie nie umiał docenić, a także i to, co powinien w sobie doszlifować. Dlatego ludzie pragnąc zachować dobrostan psychiczny potrzebują kultury, która będzie ich bawić, pocieszać, ale też inspirować do efektywnego radzenia sobie z życiem.

I wreszcie ta trzecia ścieżka radzenia sobie w sytuacji kryzysu - ostatnia, ale nie najmniej ważna - obejmująca w swoim zakresie społeczne strategie radzenia sobie z przeciwnościami. Ta ścieżka mówi o kontakcie z innymi, o możliwości obcowania z ludźmi, komunikowania się z nimi, poczucia wspólnoty. Nawet introwertycy i samotnicy z wyboru potrzebują w tych czasach choć chwili dialogu - dlatego to właśnie teraz, w epidemii, zwaśnieni ludzie godzą się ze sobą, zagadują swoich sąsiadów (czasem po raz pierwszy), zaczynają korzystać z aplikacji, by poznać nowe osoby.

Festiwal teatralny w czasie pandemii stanowi zatem nie tylko namiastkę normalności, ale przede wszystkim okazję do ostrożnych, ale jednak, bliższych niż ekran komputera, spotkań z drugim człowiekiem, wymianę myśli, wspólnotę wrażeń wreszcie innych niż te pandemiczne. Pozwala na moment zapomnieć o tej niepewności jutra, zanurzyć się w innym świecie, w sobie, poczuć też, że wokół nas są ludzie, że wszyscy jesteśmy blisko. Pozwala poczuć tę wspierającą i dodającą otuchy moc sztuki. Otucha zaś jest czymś stojącym niejako ramię w ramię z nadzieją, tak bardzo potrzebną nam na przyszłość.

Katarzyna Kucewicz
psycholog, pedagog, psychoterapeuta

SEZON 2020/2021 W TEATRZE IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

LORETTA

George'a F. Walkera
reż. Michał Kotański
Premiera: październik 2020

OCH, TE DUCHY!

Eduardo De Filippo
reż. Dan Jemmett
Prapremiera polska: listopad 2020

WIOSENNA BUJNOŚĆ TRAW

tekst i reż. Michał Siegoczyński
Prapremiera: grudzień 2020

EXPIRIA

koncepcja, choreografia i wykonanie:
Agnieszka Kryst

Koprodukcja z Nowym Teatrem w Warszawie
oraz Art Stations Foundation z Poznania

Spektakl koprodukowany przez Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach powstaje w ramach „Poszerzania Pola” – programu choreograficznego warszawskiego Nowego Teatru i Art Stations Foundation, którego kuratorką jest Joanna Leśniewska.

Prapremiera: styczeń 2021

KLĄTWA RODZINY KENNEDYCH

Jolanty Janiczak
reż. Wiktor Rubin
Prapremiera: luty 2021

DANCE MOM

choreografia Wojciech Grudziński
Koprodukcja z Nowym Teatrem w Warszawie
oraz Art Stations Foundation z Poznania

Spektakl koprodukowany przez Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach powstaje w ramach „Poszerzania Pola” – programu choreograficznego warszawskiego Nowego Teatru i Art Stations Foundation, którego kuratorką jest Joanna Leśniewska.

Prapremiera: marzec 2020

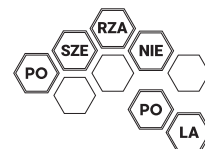
ZARAZA

Neila Bartletta w oparciu o „La peste” („Dżumę”)
autorstwa Alberta Camusa
reż. Una Thorleifsdottir
Prapremiera polska: maj 2021

SAMI PORZĄDNI LUDZIE

Gratiela Gélina
reż. Jerzy Bończak
Premiera: czerwiec 2021

**NOWY
TEATR**

/ INFO

BILETY / TICKETS

Bilet normalny / Regular **50 PLN**

Bilet ulgowy / **Reduced 25 PLN**

Wejściówka / Standing ticket **15 PLN**

BONUSY CENOWE PRZY ZAKUPIE BILETÓW / DISCOUNTS FOR BUYING TICKETS

- na **3-4** spektakle – bilet tańszy o **30%**
/ for **3-4** spectacles - **30% discount**
- na **5-6** spektakli – bilet tańszy o **40%**
/ for **5-6** spectacles - **40% discount**
- na **7-8** spektakli – bilet tańszy o **60%**
/ for **7-8** spectacles - **60% discount**

Obowiązuje bilet dla seniora oraz zniżki dla posiadaczy karty teatralnego i Karty Dużej Rodziny. Zniżki nie łączą się.
/ A senior ticket and discount for the theatre pass holders and Big Family Card apply. Discounts cannot be combined.

Bilety na wszystkie spektakle dostępne są w kasie teatru oraz online. / Tickets available in the theatre ticket office and online.

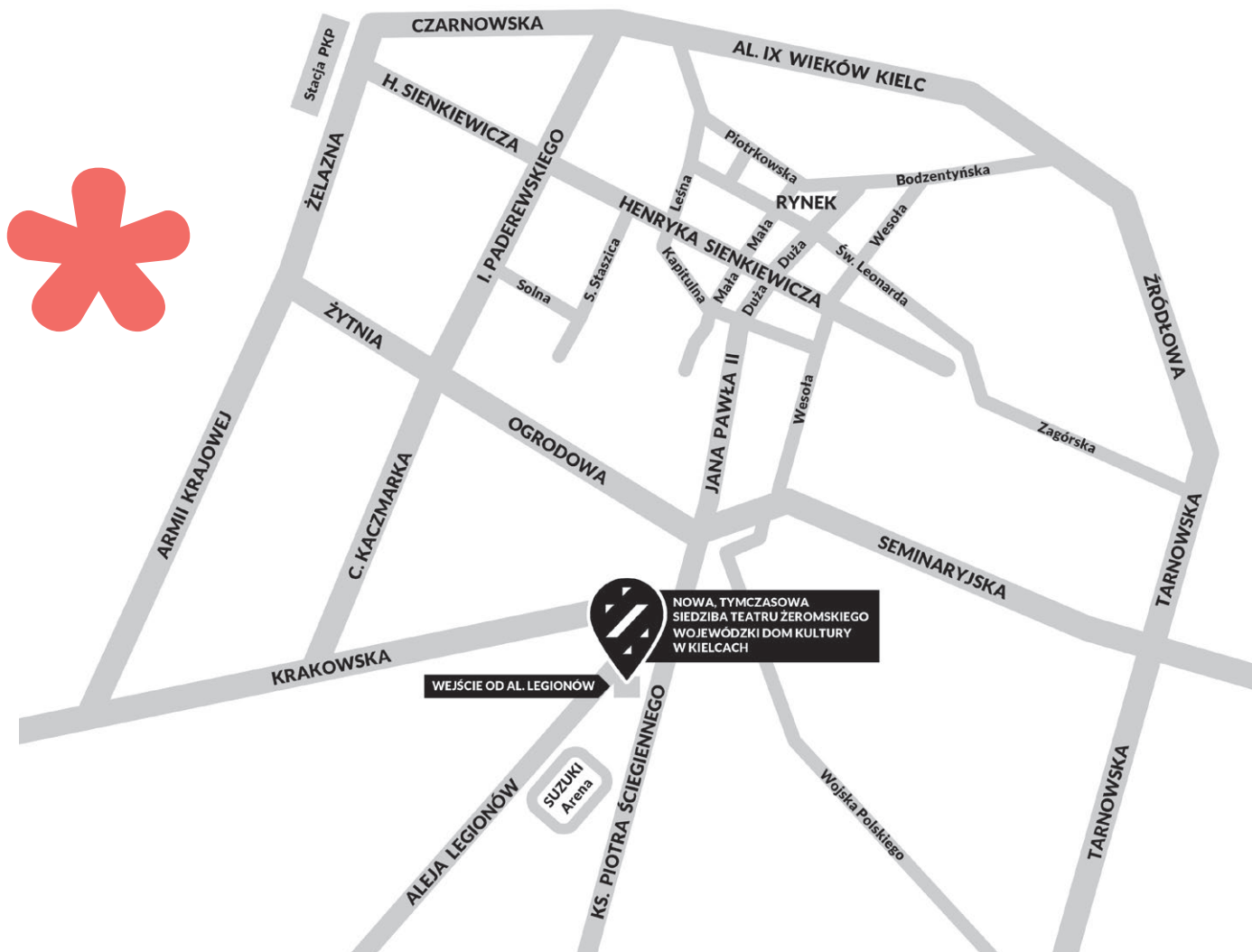
REZERWACJE / RESERVATION

+48 41 344 75 00

kasa@teatrzeromskiego.pl

Więcej informacji / More information

www.teatrzeromskiego.pl/3festiwal

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

7.11 | g. 17.30

Spotkanie z Danem Jemmettem –

reżyserem spektaklu „Och, te duchy!”

prowadzenie: krytyk teatralny, autor dziennika festiwalowego Tomasz Domagała (domagalasiekultury.pl)

foyer teatru / wstęp bezpłatny

14.11 | g. 11.00

Warsztaty recenzenckie dla licealistów,

prowadzenie: Michał Centkowski – krytyk

teatralny współpracujący z „Newsweek Polska”

udział bezpłatny, liczba miejsc ograniczona,

rezerwacje: 41 344 75 00

THE LITTLE WIRE GIRL | SNG Drama Ljubljana (Fot. Peter Uhan / SNG Drama Ljubljana)

ZESPÓŁ TEATRU IM. S. ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

Dyrektor teatru Michał Kotański || **Zastępca dyrektora do spraw inwestycji** Jarosław Milewicz || **Dyrektor artystyczny ds. festiwalu** Marcin Zawada ||

Dział artystyczny: Aktorzy: Anna Antoniewicz, Mateusz Bernacik, Mirosław Bieliński, Bartłomiej Cabaj, Dagna Dywicka, Janusz Głogowski, Wiktoria Grabowska, Ewelina Gronowska, Edward Janaszek, Joanna Kasperek, Jacek Mąka, Wojciech Niemczyk, Andrzej Plata, Łukasz Pruchniewicz, Beata Pszeniczna, Artur Słaboń, Zuzanna Wierzbicka, Aneta Wirzinkiewicz, Beata Wojciechowska, Dawid Żłobiński || **SAMODZIELNE STANOWISKA:**

Asystentka dyrektora, specjalista ds. kadr Marta Rytel-Kuc || **Inspektor BHP i ppoż.** Rafał Jarosiński || **Informatyk, inspektor ochrony danych**

Mariusz Lis || **DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY:** Główna księgowa Lucyna Michalska || **Specjalista ds. plac** Anna Kozieł || **Specjaliści ds.**

księgowości Katarzyna Kwiatkowska, Edyta Zbróg || **DZIAŁ IMPRESARIATU:** Pełnomocnik teatru, kierownik działu impresariatu, koordynator

pracy artystycznej Halina Łabędzka || **Specjalista ds. marketingu i promocji** Luiza Buras-Sokół || **Specjalista ds. marketingu i PR** Paulina Drozdowska

|| **Specjalista ds. marketingu i edukacji teatralnej** Tanja Miletić-Oruścić || **Graficy komputerowi:** Karolina Urbańska, Rafał Urbański

|| **Inspicjenci-suflerzy:** Maria Bielińska-Pacholec, Klaudia Sobura || **Specjaliści organizatorzy widowni – kasjerzy biletowi:** Bożena Mordal,

Jadwiga Nadgrodziewicz || **Specjalista organizator widowni – kasjer biletowy, specjalista ds. social media** Magdalena Dąbrowska

|| **DZIAŁ ADMINISTRACYJNO-TECHNICZNY:** Kierownik administracyjno-techniczny Jacek Pomarański || **Specjalista ds. administracyjnych** Krystyna

Pękalska || **Pracownik kostiumerii** Karolina Pękalska || **Pracownik gospodarczy – konserwator** Michał Kłuskiwicz || **Recepcjoniści:** Ignacy Abram,

Małgorzata Chmura, Edyta Kaniowska, Natalia Mazur, Barbara Pietrzykowska || **Panie sprząające:** Jadwiga Anduła, Danuta Gryz,

Mieczysława Moćko, Zofia Radomska || **SPECJALIŚCI RZEMIOŁ TEATRALNYCH** **Plastyk - archiwista** Iwona Jamka || **Plastyk** Tomasz Smolarczyk

|| **Krawcy:** Teresa Karyś, Krzysztof Ślusarczyk || **Stolarze:** Krzysztof Juszyk, Grzegorz Kudła || **OBŚŁUGA SCENY:** **Brygadier sceny** Lech

Sobura || **Montażysci dekoracji:** Edward Gola, Wiesław Jas, Andrzej Siuda || **Realizatorzy oświetlenia:** Mariusz Ciesielski, Michał Jas

|| **Realizatorzy dźwięku:** Grzegorz Kaczmarczyk, Kamil Kubicki, Karol Tombarkiewicz || **Charakteryzator-perukarz** Alicja Posłowska || **Garderobiane:**

Agnieszka Ozimina, Agata Radek || **Fryzjer** Anna Karcz || **Rekwizytor** Dorota Kozera ||

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach
jest jednostką organizacyjną Samorządu
Województwa Świętokrzyskiego
współprowadzoną przez Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego.

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Dofinansowano ze środków Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Patroni medialni festiwalu:

e-teatr.pl

TEATR

Radio FAMA
Twoje Lokalne Radio 100,8 MHz

RADIO
KIELCE
101,4 MHz

TVP3
KIELCE

eM
RADIO eM 107,9 FM

PORTAL INFORMACJI
KULTURALNEJ
www.pik.kielce.pl

GAZETA
wyborcza

tvś telewizja
świętokrzyska

Echo
Dnia

24
godzin
www.24godziny.pl

DOMAGALASIEKULTURY.pl

Partnerzy festiwalu:

DEKOMA

BUSKOWIANKA
ZDRÓJ

UZDROWISKO
BUSKO-ZDRÓJ S.A.

ŚMIERĆ KOMIWOJAŻERA | Teatr Wybrzeże w Gdańsku
(fot. Dominik Werner)

SPONSORZY I PARTNERZY TEATRU:

CK
MPK

Spotem
KIELCE

WODOCIĄGI
KIELECKIE
SP. Z O.O.

BUSKOWIANKA
ZDRÓJ

UZDROWISKO
BUSKO-ZDRÓJ S.A.

CUKIERNIA
Ewa i Maciej Chmielewscy
Kielce, ul. Duża 8

Firma Trela
Kwiaciarnia i drogeria EWA
ul. Sandomierska 105, tel. 41 342 56 78

WMA
CAPAROL

STOWARZYSZENIE
PRZYJACIÓŁ TEATRU
IM. S. ŻEROMSKIEGO

POKUSA
kwiaciarnia

Konsorcjum
Naukowo-Edukacyjne

Redaktor odpowiedzialny: Luiza Buras-Sokół
Współpraca: Paulina Drozdowska,
Tanja Miletić-Oručević
Opracowanie graficzne: Karolina Urbańska
Druk: O. P. APLA

Teatr im. Stefana Żeromskiego, ul. Sienkiewicza 32, 25-507 Kielce
SIEDZIBA TYMCZASOWA PRZY WOJEWÓDZKIM DOMU KULTURY
ul. Ściegiennego 2 (wejście od al. Legionów), 25-033 Kielce
tel. centrala 41 344 60 48, kasa 41 344 75 00
www.teatrzeromskiego.pl